

Fundația Culturală
Dr. Bernády György
Közművelődési Alapítvány

Barabás Éva

2023. szeptember 28.
Bernády Ház

Barabás Éva

festőművész

Született: Marosvásárhelyen, 1943. szeptember 15-én,
művészcsaládban

Édesapja: Barabás István, festőművész

Édesanyja: Barabás Bortnyik Irén, festőművész

Tanulmányok:

1958-1962 – Marosvásárhelyi Művészeti Középiskola

1962-1968 – Kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti
Főiskola - festészeti szak

Tagság:

UAP – Romániai Képzőművészeti Szövetség

Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége

BMC – Barabás Miklós Céh

MFT – Magyar Festők Társasága

Díjak

1999 Gyergyószárhegyért emléklap

2004 Szerencsepatkó érdemrend – Szárhegy

2004 Kulturális érdemrend, tiszti fokozat – Bukarest

2014 Vadárvácska hűségdíj

2016 Szervátiusz Jenő-díj – Budapest

Ahol véget ér a szavak birodalma

Kötetnyi elemzés sem képes mindenre kiterjedően elmélyülni Barabás Éva művészetének több mint félévszázadot felölelő, tündökletes világába. Hogy próbálnánk másfél flekknyi jubileumi méltatásba sűríteni mindazt, ami a művésznő eddigi életművét meghatározza, és festészetünk legmegbecsültebb, legegységibb alkotói közé emeli? De ahogy ez a 80. esztendejét köszöntő kamarakiállítás felvállalta, hogy az évtizedek során megfestett sok száz műve közül kiválaszt harminc valahányat, e mágikus piktúra lényegének tömör felmutatására is vállalkozhatunk. Annál is inkább, mivel számíthatunk arra, hogy Marosvásárhelyen, ahol a piktúra családi génjeit magában hordozva világra jött és alkotói talentumait megsokszorozta, a képeit nagyon sokan kedvelik, első pillantásra felismerik, azokkal lelkileg hamar azonos hullámhosszra tudnak hangolódni. De ne szűkítsük a kört, a Szervátiusz Jenő-díjas művésznő nem csak szülővárosában népszerű, Magyarországon is többször kiállított, más európai országokba, az Amerikai Egyesült Államokba is eljutottak kompozíciói.

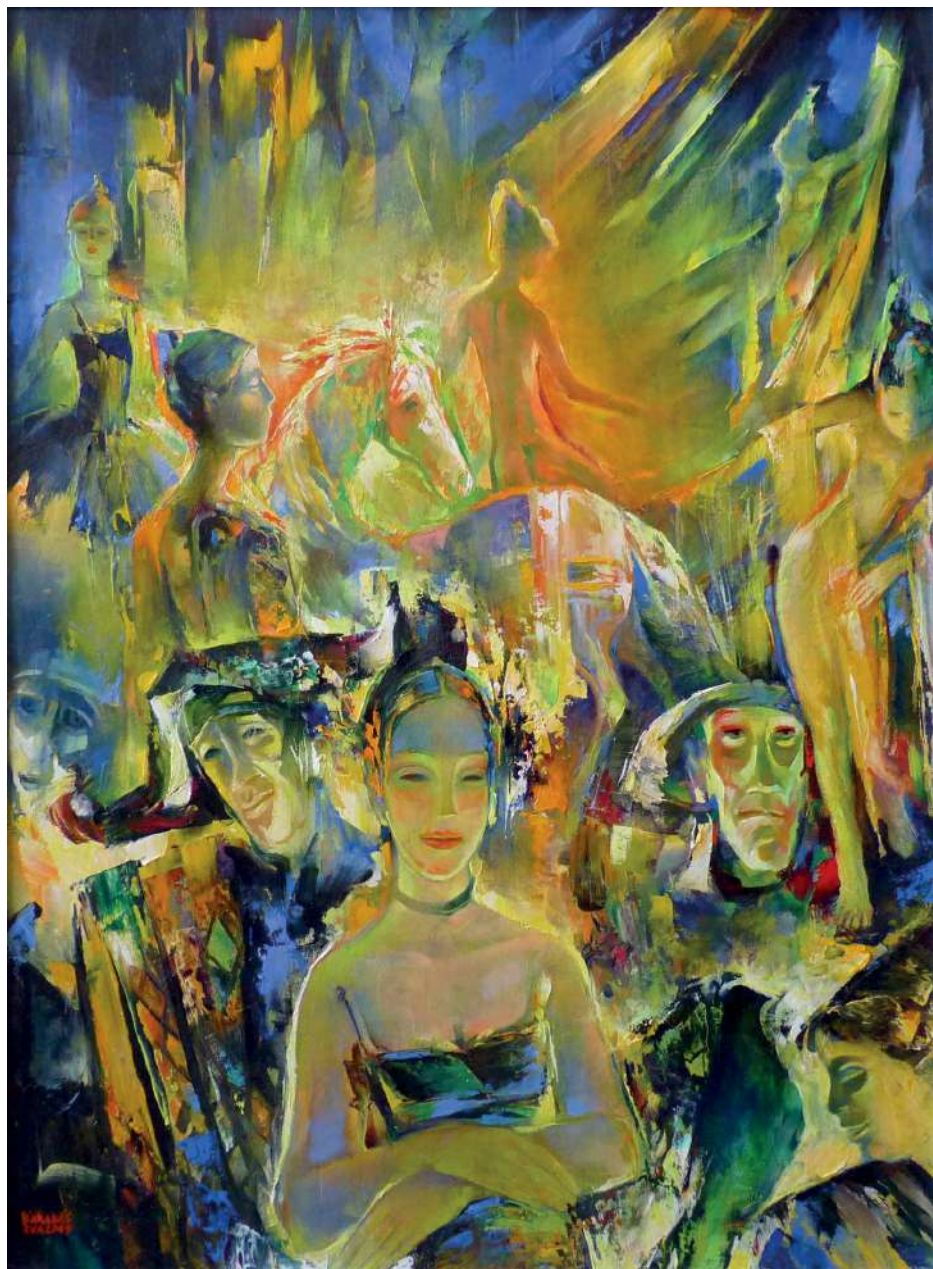
Barabás Éva mítoszteremtő festő, ebben is rejlik egyetemessége, de emberségünket, emberi értékeinket, méltóságunkat azonos mértékben hordozzák magukban azok a festményei is, – olajképek, pasztellek – amelyek erdélyiségéből, magyarságából fakadnak. Már kisgyerekként megmozgatták fantáziáját a mediterrán mítoszok és mondák, amibe viszont beleszületett, amiben felnőtt, az a magyar, székely népköltészet, népművészet, zenénk, irodalmunk univerzuma, amihez a romániai elnyomó rendszer szigorodásával mind erőteljesebben ragaszkodott. És művészete forrásvidékén ott volt mindig az a hagyomány, amely örökké kimeríthetetlennek bizonyul alkotóink számára. Marosvásárhelyiként pedig csakis nyitott lehetett az elődök összművészeti „csodájára”, a Kultúrpalotára. Érthető, hogy induláskor erőteljesen hatott rá a népszokások forrataga, a népballadák hangulata, megszólította a múlt, megihlette a történelem. Ebből fakad képein a balladai hangvétel, követel szerepet magának a dráma. Nem véletlen a szóhasználat, akárcsak a líra és színműirodalom angol óriása, Shakespeare, Barabás Éva is azt vallja: „Színház az egész világ.” Nem véletlenül vélünk felfedezni a művésznő több kompozícióján teátrális elemeket, színpadszerű beállításokat, kö-

zép kori öltözékű, jelmezes, maszkos szereplőiben játékszíni alakokat. De mindezt az is magyarázza, hogy a művésznőt nagyon befolyásolják az álmai. Ezt tőle is nem egyszer hallhattuk: „nyersanyagom az álom”. Ebből származhat a képeit belengő sejtelmesség, titokzatosság, időtlenség is, a figurák különös esetlensége, lebegése, az a valószerűtlen légkör, ami egyfajta elvágódást is sugall a jelenből, a mára mind inkább elidegenedett emberi társadalomból. Legszívesebben a reneszánsz korszakban szeretne élni, vallotta Barabás Éva alulírottak egy interjúbán. A reneszánsz sokoldalú embereszménye, a művészetet rendkívüli módon megbecsülő közeg érthető nosztalgiákat ébresztett benne. Ugyanakkor a társadalmi, közösségi problémákra is igen érzékeny lévén, festményein ezeket a kérdéseket, az ebből fakadó életérzéseket is mély átéléssel lereagálta. A kiállításon erre is találunk elevenbe vágó példákat. Az elvándorlás jelensége, az otthoniak veszteségei felkavaró kompozíciókban szemléltetik, milyen természetes, magától értetődő közvetlenséggel és metaforikus tömörséggel képes megszólítani a nézőt a belülről, a festő lényéből fakadó festőiség. Személyesség is gazdagon társul a mondandóhoz, Barabás Éva nem titkolja, mennyire fontos volt s az ma is számára a család.

A kiállított munkák a festő különböző periódusaiból származnak. Jól érzékelhető, hogy festészete nagyjából évtizedenként megújult. Hangsúlyokban, színekben, technikai megoldásokban tapasztalható a változás, de az is nyilvánvaló, hogy sajátos látásmódját, a valóság szubjektív megközelítését mindmáig megőrizte. Festői világa, a „magasabb síkra emelt, átköltött” realitás, szavakkal aligha visszaadható, kompozíciói viszont annál beszédesebbek. A képcímekből is sok mindenre következtethetünk. Forrásvidékükre mindenképpen. számtalan történet köthető hozzájuk aszerint, hogy éppen ki nézi a képeket és milyen húrok pendülnek meg benne. Különben se elbeszélő jellegükkel tűnnek ki ezek a térben, időben, kortalanságban szabadon csapongó, sokat sejtető, megkapó festmények, amelyeknek erdélyiségét első pillantásra is érzékeltetni lehet, mégis „Észak-fok, titok, idegenség” különös tájaira, a költészet jelkép-teli, metaforás univerzumába röpítenek, ahol a szavak birodalma valójában már véget ér.

Nagy Miklós Kund

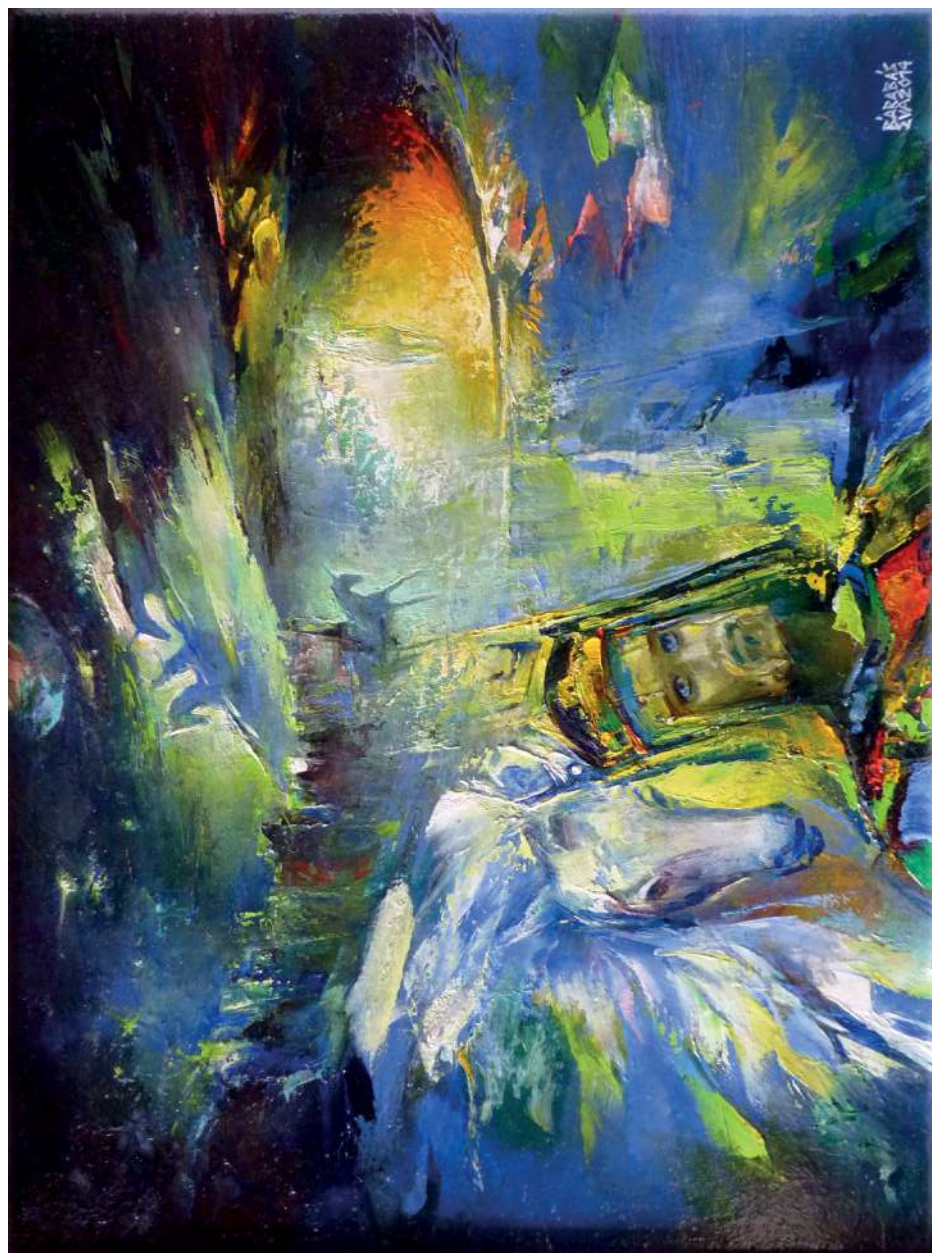
művészeti író

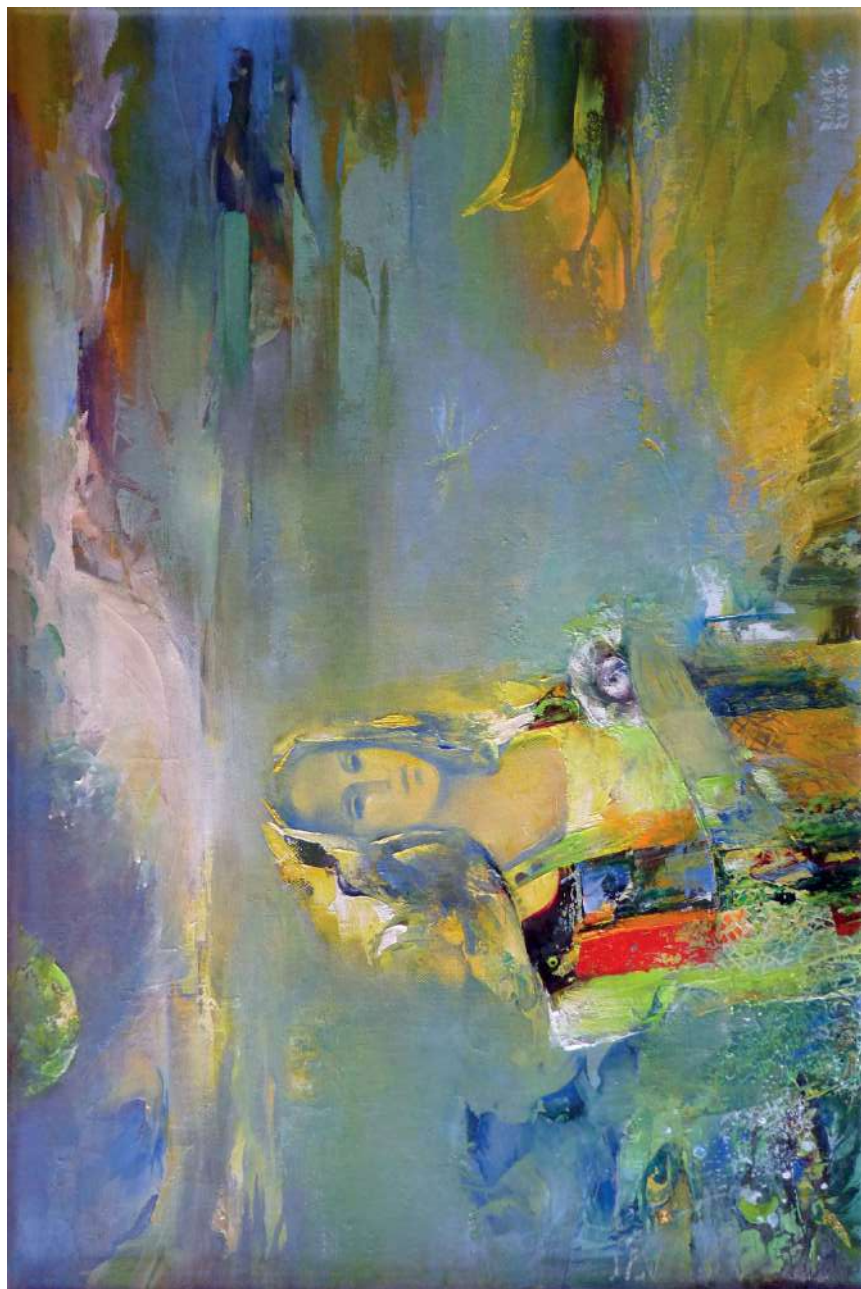

Rivaldafény

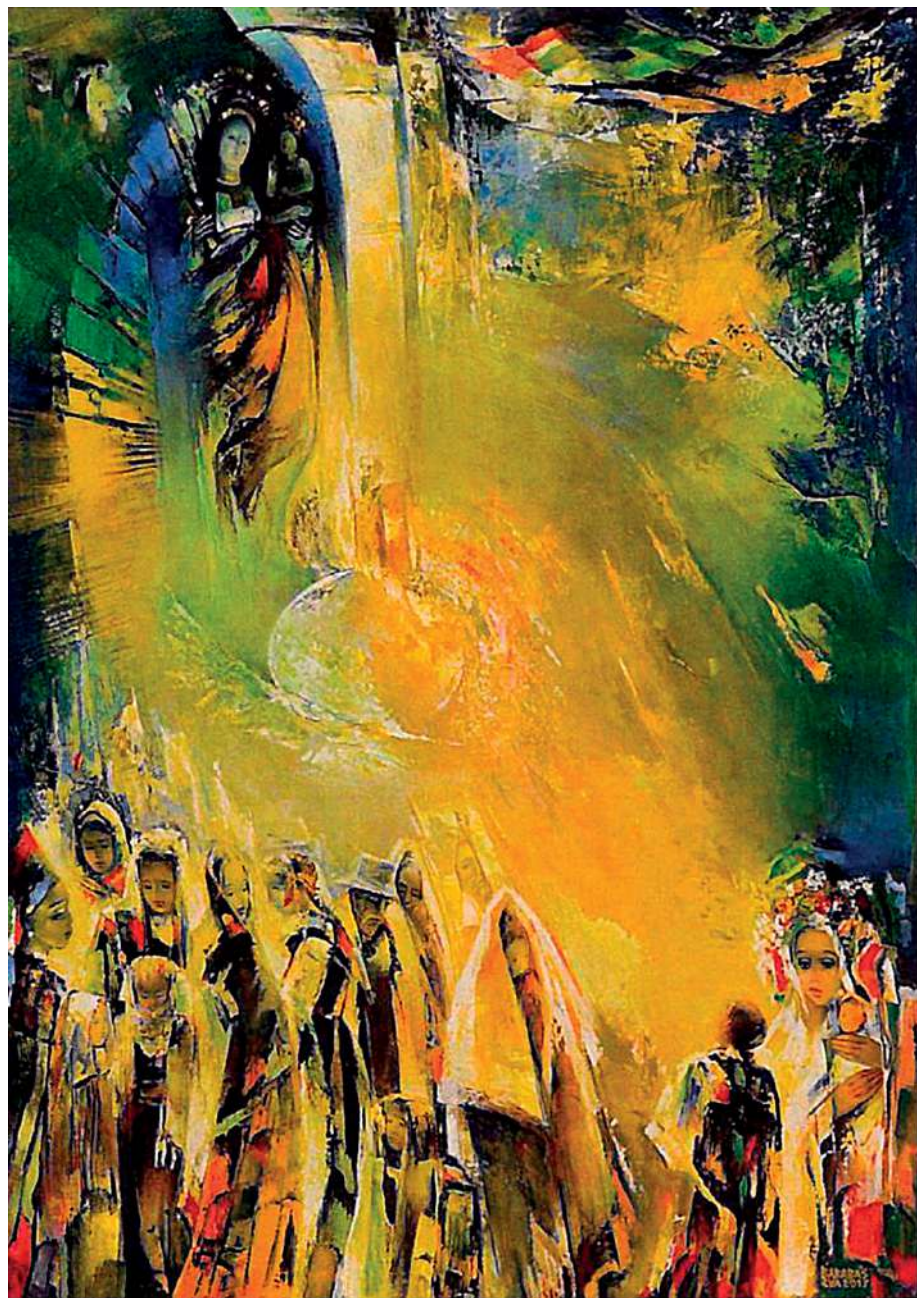

A tenger leánya

Egyéni és csoportos kiállítások

Egyéni kiállítások

1977 • Csíkszereda
1979, 1981, 1982 • Bögligen
1980 • Stuttgart
1982 • Herrenberg, Grafenau
1983 • Marosvásárhely
2001 • Marosvásárhely, Bernády Ház
2004 • Bukarest
2016 • Budapest
2017 • Kecskemét

Csoportos és nemzetközi kiállítások

1968-tól részt vesz a Maros megyei és országos tárlatokon, jelen van Európa, Észak-Amerika nagyvárosainak hazáját képviselő, képzőművészeti kiállításain.

1997-től részt vesz a Barabás Miklós Céh kiállításain

2004 • Marosvásárhely, Bernády Ház – Barabás család közös kiállítása

2006 • Marosvásárhely, Bernády Ház, a Bernády gyűjtemény

2007 • Marosvásárhely, Bernády Ház – Bucsiní Vadárvácska Alkotótábor, Szárhegyi Alkotótábor

2022 • Róma

Művei közgyűjteményekben

- Marosvásárhelyi Képzőművészeti Múzeum
- Gyergyószárhegyi alkotótábor múzeuma
- Bukarest
- Nagybánya
- Sepsiszentgyörgy – EMÜK

Fundația Culturală
Dr. Bernády György
Közművelődési Alapítvány

Bernády Ház, Horea utca 6 szám

Telefon: 0365 266 855

E-mail: bernady@bernady.ro

În parteneriat cu / Támogatónk:

CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ
MAROS MEGYEI TANÁCS